

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. februar 2009
Kontor: Administrationsafdelingen
Sagsnr.: 2009-0091-0223
Dok.: AKJ42541

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 350 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. januar 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen (SF).

Brian Mikkelsen

/

John Vestergaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 350 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Findes der eksempler på - og i givet fald hvor mange - at der er undsluppet fortrolige detaljer fra retssager med dobbelt lukkede døre og generelt?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten og Domstolsstyrelsen.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Af retsplejelovens § 29 d fremgår, at offentlig gengivelse af, hvad der forhandles i retsmøder, der holdes for lukkede døre, er forbudt, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet. Overtrædelse af § 29 d straffes efter retsplejelovens § 32, b, stk. 1, med bøde.

Videregivelse af fortrolige oplysninger fra et retsmøde i en straffesag kan endvidere straffes efter straffelovens § 152, som har følgende ordlyd:

”§ 152. Den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Begås det i stk. 1 nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 2 år. Som særligt skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen eller udnyttelsen er sket under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

Stk. 3. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.”

Rigsadvokaturen er ikke bekendt med antallet af sager, hvor fortrolige detaljer måtte være undsluppet fra retssager, herunder i sager med dobbelt lukkede døre.

Det er dog umiddelbart rigsadvokaturens opfattelse, at sådanne situationer forekommer meget sjældent og derfor næppe kan anses for at være et generelt problem.

Som eksempler på sager, hvor fortrolige oplysninger er videregivet, kan nævnes følgende to trykte domme, hvor der skete domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 152.

Østre Landsrets dom af 8. december 2004 (U 2005.1106 Ø):

F, der var sigtet i en større narkotikasag, blev varetægtsfængslet, og kendelse herom blev afsagt i et lukket retsmøde. F's forsvarer T telefonerede efter retsmødet på F's anmodning til A, der var ven af F, og oplyste, af F's fødselsdagsfest var aflyst. Denne besked til A var egnet til at afsløre, at der var sket varetægtsfængsling af F, hvorfor der var tale om en uberettiget videregivelse af denne fortrolige oplysning. Da det fandtes at have stået T klart, at oplysningerne til A var egnet til at afsløre, at F var blevet varetægtsfængslet, blev T fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 152. T blev idømt 20 dagbøder á 400 kr.

Østre Landsrets dom af 31. oktober 2006 (U 2007.338 Ø):

En advokat T havde som forsvarer i en straffesag om overtrædelse af straffelovens § 191 i tre telefonsamtaler bl.a. videregivet oplysninger fra et lukket retsmøde og fra sagens akter om de sigtedes stillingtagen og forklaringer til de rejste sigtelser til sin klients hustru. T fandtes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, og idømtes 30 dages betinget fængsel samt frakendelse af retten til som advokat at beskæftige sig med straffesager som forsvarer i 1 år.

Rigsadvokaturen kan endvidere som eksempel nævne en sag fra Rigsadvokatens beretning om behandling af klager over politiet, hvor der ikke blev rejst tiltale, idet videregivelsen af oplysninger ikke fandtes uberettiget.

Rigsadvokatens beretning 2005:

Under et grundlovsforhør for lukkede døre blev to rockerrelaterede personer, der var sigtet for grov vold og trusler, varetægtsfængslet af hensyn til efterforskningen. Dagen efter kunne man i den lokale avis og regionalradioen læse og høre, at kriminalinspektøren K havde oplyst, at de pågældende var blevet varetægtsfængslet i en nærmere angivet periode. Forsvareren for de varetægtsfængslede anmeldte K for brud på tavshedspligten.

Statsadvokaten anførte, at videregivelse af oplysninger fra et lukket retsmøde er en overtrædelse af reglerne om tavshedspligt, medmindre videregivelsen ikke kan anses for uberettiget. I den konkrete sag blev retsmødet holdt for lukkede døre af hensyn til efterforskningen. Det indgik i statsadvokatens vurdering, at politiet har overblik over, hvilke oplysninger der kan skade efterforskningen, og at politiet har en vis pligt til at informere om varetægtsfængslinger, løsladelser mv. i det omfang, det ikke kompromitterer det forhold, der har be-

grundet dørlukningen. Ud fra en samlet vurdering fandt statsadvokaten ikke, at der var tale om uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger.

Statsadvokaten fandt herefter ikke, at der var rimelig formodning om, at strafbart forhold var begået, og indstillede efterforskningen. Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.”

Domstolsstyrelsen har oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen har ikke oplysninger om eksempler på, at der er undsluppet fortrolige detaljer fra retssager med dobbelt lukkede døre eller generelt.

Styrelsen har anmodet præsidenterne for byretterne, landsretterne, Sø- og Handelsretten samt Højesteret om at oplyse, om de har kendskab til sådanne eksempler. Styrelsen har modtaget oplysning om følgende tre eksempler på sager, hvor fortrolige oplysninger fra et lukket eller delvist lukket retsmøde er sluppet ud:

Københavns Byret har kendskab til en sag, hvor en beskikket forsvarer i 2004 uberettiget videregav oplysninger fra et lukket retsmøde, idet han videregav oplysninger om, hvad der var fundet under en ransagning af hans klients lejlighed. Der blev efterfølgende rejst tiltale mod forsvareren, der blev straffet for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1.

Københavns Byret har også kendskab til en sag, hvor en beskikket forsvarer i 2005 i en straffesag, der vedrørte overtrædelse af straffelovens § 191, uberettiget videregav oplysninger fra et lukket retsmøde, idet han i telefonsamtaler med sigtedes hustru refererede forklaringer afgivet under retsmøder og under afhøringer hos politiet samt oplysninger om politiets efterforskningsskridt.

Der blev efterfølgende rejst tiltale mod forsvareren, der blev straffet for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1.

Retten i Glostrup har kendskab til en sag, hvor anklageren under et retsmøde i en straffesag fra 2008 anmodede om, at dørene blev lukket. Anklageren henviste i den forbindelse bl.a. til, at politiet havde fået oplysninger om, at der fra et delvist lukket retsmøde var sluppet oplysninger ud om et vidnes navn. Da det er anklagemyndigheden, der rejser tiltale for at videregive sådanne oplysninger, havde retten ikke kendskab til, om der var taget yderligere skridt i sagen.”

Der udarbejdes ikke opgørelser over de få tilfælde, hvor der undslipper fortrolige oplysninger fra retssager. Ovenstående er således alene eksempler på sådanne tilfælde og ikke en udtømmende liste.

Justitsministeriet skal endvidere for god ordens skyld henlede opmærksomheden på, at der ud af de nævnte sager, er én, der går igen i de to udtalelser.